

Çanakkale 2010 yolculuğuna başladı!

Çanakkale 2010, Ocak-Aralık 2010 tarihleri arasında iki temel aktivite alanı üzerinden yürüyecek bir kültürel etkinlikler zinciri

Ü. ZÜMRAY KUTLU

Istanbul'un 2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti olması, sivil girişim-merkezi hükümet ve yerel yönetimler arasındaki işbirliği ve sonrasında yaşanan gerilim, kültür sanat konusunu gündemimize daha sık getirir oldu. Farklı güç dengeleri arasında yaşanan çatışmaları gözlemlemekten, olan ve ol(a)mayan projelerin peşinde koşmaktan ve istifa hikâyelerini dinlemekten kültür ve sanatın neden önemli olduğu, İstanbul'a ve bize neler katabileceği konusunda bir türlü gelemedik. Hele İstanbul'un yerel kültür politikaları konusunda atabileceği adımları, kültür ve sanatın

kente yaratabileceği sivil hareketliliği, açabileceği sivil alan ve diyalog fırsatını gözönüne almak hiç mümkün olmadı.

Oysa, "kültür politikaları" tartışmaları, kültürel mirastan dil hakkına, kültür endüstrilerinden kültür ve sanat yönetimine geniş bir alana ve bu alanda çalışan, emek veren, üreten ve tüketen herkese dokunuyor. Kültür ve sanat konularıyla her türlü yasa, politika, uygulama, karar ve tabii ki pratik, bu tartışmaların içine giriyor. Kültür politikaları dendiğinde bu kadar geniş bir alandan bahsedilmesi ve alanın disiplinlerarası olması, bu kapsama giren konuları nasıl bir perspektifle ele aldığımızı daha da önemli kılıyor.

Belki de bu yüzden kültür ve san-

at konusunu tartışırken, İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinin 27. Maddesi'ni baz almak önemli. Bu maddeye göre, "herkes toplumun kültürel yaşamına serbestçe katılma, güzel sanatlardan yararlanma, bilimsel gelişmeye katılma ve bundan yararlanma hakkına sahiptir". Hak temelli bir yaklaşımı benimsemek, kültür ve sanat konusunun demokratikleşme ve sivil alan açma, diyalog oluşturmaya verebileceği desteği gündemimize getirebilir.

İstanbul tüm bu yaklaşımlardan ve tartışmalardan uzak bir şekilde 2010'u beklerken, yaşanan kargaşayı takip eden Anadolu kentlerinden biri, sessiz sedasız çalışmalarına devam etti. Çanakkale, 2007'de

Anadolu Kültür ve İstanbul Bilgi Üniversitesi'nin desteğiyle başlayan kültür politikaları tartışmalarını kent gündemine getirmek ve kültür sanat etkinliklerini tüm kente yaymak için, 2010'u milat kabul ederek, Çanakkale 2010 projesini geliştirdi. Katılımcı planlama konusunda birçok Anadolu kentine örnek teşkil eden Çanakkale'de, kentte düzenlenen tüm etkinlik ve tartışmaları "olağan şüphelilerin" dışına çıkararak, geniş bir katılımı gerçekleştirmek hedef olarak belirlendi. Kültür ve sanatı bir hak olarak gündelik hayatın içine yerleştirmek ve tüm kentlilerin bu haktan yararlanmasını sağlamak amacıyla çalışmalar başlatıldı. Çanakkale Belediyesi, Çanakkale Valiliği ve Çanakkale 18 Mart Üniversitesi bu fikre destek verdiğinde ise çalışmalar hızlandırıldı.

Çanakkale 2010 nedir?

Çanakkale 2010, Ocak-Aralık 2010 tarihleri arasında iki temel aktivite alanı üzerinden yürüyecek bir kültürel etkinlikler zinciri. Bu alanlardan ilki, kent yerel kültür politikalarının oluşturulması için "12 ay-12 tema" başlığı altında gerçekleştirilecek kent tartışmaları. Daha önce yapılan toplantılarda kentliler tarafından belirlenen 12 tema, tüm yıl boyunca gündemde tutulacak. Her ay belirlenen temalar üzerinden hem kentlilerle hem de kent dışından katılımcılarla söyleşiler, tartışmalar düzenlenecek. Çanakkaleliler, her ay sonunda o ayın temasına dair yol haritalarını hep beraber hazırlayacak ve her te-

ma için bir manifesto yayınlayacaklar.

Çanakkale 2010'un ikinci aktivite alanı ise, kentte halen devam eden ve yapılması planlanan etkinlikleri bir araya getirerek, kentteki tartışmaları ve sanat hareketliliğini belirlenen temalar üzerinden kentlilerle buluşturmak olacak. Bu süre içinde yapılan işbirlikleri, ortaklaşa etkinlikler, tartışmalar, performanslar ve konserler de Çanakkalelilerin kültür ve sanat hayatını renklendirecek.

Nasıl başladı?

Henüz Şubat ayı... Ocak ayındaki açılış ve ilk etkinlikler oldukça başarılıydı. Gülsin Onay'ın hem çocuklar hem de yetişkinler için verdiği konser, tüm kentte büyük ilgi gördü. KONSERE KENTİN FARKLI MAHALLELERİNDEN KATILIMI SAĞLAMAK İÇİN DAVETİYELERİN BİR KISMI TOPLUM MERKEZLERİNDE DAĞITILDI. SULUKULE PLATFORMU'NUN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ SÖYLEŞİDE ESKİ BELEDİYE BAŞKANI VE YENİ BELEDİYE BAŞKANININ YANISIRA İL KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜ'NDEN, ÜNİVERSİTEDEN, SİVİL GİRİŞİMLERDEN YÜZLER GÖRMEK MÜMKÜNDÜ. KENTTE ROMAN MAHALLESİ FEVZİ PAŞA'NIN MUHTARI VE MAHALLEDEN İKİ KİŞİNİN YANISIRA LAPSEKİ ROMAN DERNEĞİ BAŞKANI'NUN YAPTIĞI KONSER, DAHA GENİŞ BİR KİTLEYE ULAŞMAK İÇİN NELERİN YAPILABİLECEĞİNE DAİR TARTIŞMALARINI GÜNDEMİ GETİRDİ. FEVZİ PAŞA'YI FEVZİ PAŞALIARLA TARTIŞMAK GEREKTİĞİ KONUSUNDA İSE HERKES HEMFİKİRDİ.

Kentin yerel kültür politikalarının tartışılması için ise Çanakkaleli sivil girişimler ön hazırlıklarını yaptı, bir ön metni hem Ocak hem

de Şubat ayı temaları için hazırladı bile. Şimdi tartışmayı tüm kente yaymak için fikir alışverişinde bulunuyor, kentte tanıdık yüzlerin dışında insanların da gelip fikir beyan edeceği, taleplerini ve önerilerini getireceği tartışmaların yolunu açmak için uğraşıyorlar. Ocak 2010'de tema tartışmaları tamamlandığında Çanakkalelilerin ellerinde 2010'de resimce takipçisi olabilecekleri bir kültür politikaları manifesto kitapçığı ve birçok kente örnek olacak bir işbirliği deneyimi olacak.

2010 yeni başladı, öntümüzde 11 ay var. İstanbul'daki fırsatı kullanma konusunda şimdilik pek başarılı gözüküyor ama belki Çanakkale tüm şehirlere, hatta İstanbul'a, katılımı ve birlikte iş yapma pratiği ile örnek olabilir. Sivil inisiyatifin koordinatörlüğünde gelişen işbirlikleri, kültür ve sanatın yaratabileceği diyalogları samimi bir tartışmaya dönüştürebilir. İstanbul, birçok alanda olduğu gibi tüm dikkatleri, etkinlikleri ve tartışmaları 2010 yılında da kendine çekmeye hazır. Oysa Anadolu'da Çanakkale gibi birçok kent, çalışmalarını sessiz sedasız sürdürüyor.

12 ay/12 tema

Ocak Devrim, Şubat İletişim, Mart Kent Kimliği ve Kentlilik Bilinci, Nisan Turizm, Mayıs Seramik ve Kentte Sanat, Haziran Kırsal Kent ve Tarımsal Ekonomi, Temmuz Su, Ağustos Katılımcılık ve Ortak Yaşam, Eylül Barış, Ekim Kültürel Miras, Kasım Kamusal Alanlar, Aralık-Çoğulculuk.

www.canakkale2010.org,
www.anadolukultur.org